

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІВ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

¹к.е.н., доц. Михальчишин Н. Л.

²аспірант Нанівський С. Л.

Україна, м. Львів, Національний університет «Львівська політехніка»;

¹доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки

²аспірант кафедри теоретичної та прикладної економіки

DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ws/30112019/6782

ARTICLE INFO

Received: 16 September 2019

Accepted: 17 November 2019

Published: 30 November 2019

KEYWORDS

Antimonopoly Committee,
Competition Office, Competition,
Reform, Competition Protection,
European Standards, Regulation,
Competition Policy.

ABSTRACT

The competition is flexible and needs to be controlled by competing agencies on the commodity markets. The competition control quality and decision-making speed depends on the competence and professionalism of the competition agencies, which eliminates the control of other state bodies and business structures. The competing agencies independence has also the preventing effect of such agencies use in the fight against competitors, and putting pressure on business. The proposed scientific study analyses the legal status of the Antimonopoly Committee of Ukraine as a competition authority, identifies aspects of improving the efficiency of its activity and proposes ways to reform the system of bodies of the Antimonopoly Committee of Ukraine in accordance with European standards of economic competition protection. The interaction mechanisms between the central apparatus and territorial divisions of the Antimonopoly Committee of Ukraine are identified and decentralization ways of control and supervisory functions of the Antimonopoly Committee of Ukraine through the antitrust authorities system are proposed. The research focuses on both law making and competition enforcement in relation to the activities of the Antimonopoly Committee of Ukraine.

Citation: Михальчишин Н. Л., Нанівський С. Л. (2019) Reformuvannia Systemy Orhaniv Antymonopolnoho Komitetu Ukrainy za Yevropeiskymy Standartamy Zakhystu Ekonomichnoi Konkurentsii. *World Science*. 11(51), Vol.3. doi: 10.31435/rsglobal_ws/30112019/6782

Copyright: © 2019 Михальчишин Н. Л., Нанівський С. Л. This is an open-access article distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License (CC BY)**. The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.

Вступ. Створення моделі економічного розвитку держави, яка характеризувалася б динамічністю, можливе завдяки реформуванню публічного управління, що дасть можливість підвищити соціальний рівень в суспільстві, для задоволення потреб та захисту інтересів якого створюються та існують держави загалом. До розгалуженої системи публічних органів висувуються вимоги комплексного підходу в управлінні державою, уникнення дублювання повноважень, розподілу повноважень між різними органами тощо. Такі вимоги не мають сталого характеру, а змінюються із розвитком суспільства, інтеграцією держави в світове співтовариство. Одним з основних рушіїв економічного розвитку є конкуренція на товарних ринках, ефективність якої зумовлює зростання добробуту, стимулювання інноваційного розвитку та ін. Відповідно в системі публічних органів практично в кожній державі створене конкурентне відомство або ж система конкурентних відомств (в Україні – Антимонопольний комітет України), на які покладається функція контролю за економічною конкуренцією, вжиття заходів з недопущення обмеження, спотворення чи усунення конкуренції

з ринків. Важливість функціонування таких органів посилюється за співпраці з міжнародними організаціями, союзами держав. Так, від моменту підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС для України стали обов'язковими дотримання відповідних вимог в торгівлі, і Україна зобов'язалась забезпечити вільну та добросовісну конкуренцію в торговельних відносинах. За таких умов, зростає актуальність функціонування Антимонопольного комітету України, діяльність якого має спрямовуватись на створення конкуренції у сферах, де вона відсутня, та захист – у сферах, в яких їй завдається шкода. Особливої уваги потребує розмежування повноважень між контрольно-наглядовими та регуляторними органами, зокрема, в сфері природних монополій, що дасть можливість забезпечити прозорість ухвалення регуляторних рішень.

Мета дослідження. Потребують визначення напрями реформування системи органів Антимонопольного комітету України у відповідності до європейських стандартів захисту економічної конкуренції, з дотриманням принципу децентралізації системи публічного управління. Відповідно наукове дослідження охоплює аналіз діяльності Антимонопольного комітету України, виконуваних завдань та реалізації покладених функцій, аналіз європейських стандартів захисту економічної конкуренції та принципів децентралізації, визначення можливості їх реалізації при реформуванні системи органів Антимонопольного комітету України.

Матеріали та методи. Основу наукового дослідження склали аналіз правових норм, що регламентують діяльність Антимонопольного комітету України та визначають способи захисту економічної конкуренції на товарних ринках, створення конкуренції на ринках природних монополій, річних звітів Антимонопольного комітету України. Також використовуючи метод аналізу та синтезу, індукції та дедукції досліджувався стан реформування діяльності Антимонопольного комітету України, а також визначались відповідні проблеми та напрями їх вирішення.

Результати дослідження. Закріплення в Конституції України положення про забезпечення державою захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, недопущення зловживання монополієм становленням на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції (стаття 42 Конституції України) [8] закладає важливість наявності конкуренції для функціонування та розвитку суспільства. Тим самим держава декларує, що суспільство поза конкуренцією у підприємницькій діяльності існувати не може. Такі конституційні засади є визначальними для правотворення, що знайшло своє відображення в положеннях Закону України «Про захист економічної конкуренції», який формує більшість правил регулювання та контролю конкуренції на товарних ринках. Так, визначено, що реалізація політики в сфері розвитку економічної конкуренції покладається не лише на органи державної влади, але і на органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, які як і самі суб'єкти господарювання, зобов'язані сприяти розвитку конкуренції і утримуватись від вчинення дій, внаслідок яких може завдатись шкода конкуренції [19].

Незважаючи на те, що до сприяння розвитку конкуренції дотичні більшість публічних органів, ключову координуючу роль покладено на Антимонопольний комітет України, завдання та повноваження якого визначено в Законі України «Про Антимонопольний комітет України». За своєю структурою комітет складається з органів, таких як адміністративні колегії Антимонопольного комітету України, державні уповноважені Антимонопольного комітету України, адміністративні колегії територіальних відділень Антимонопольного комітету України, повноваження яких розмежовані за функціональним та територіальним принципом. Система органів Антимонопольного комітету України, очолювана Головою комітету, складається з Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень [18].

Відповідно до світового досвіду захисту конкуренції конкуренційні відомства характеризуються розгалуженістю. Наприклад, у США створена Федеральна торгова комісія, питання у сфері захисту конкуренції вирішує також Департамент юстиції та цивільні суди на рівні штатів; у Великобританії - Відомство з добросовісної торгівлі, Комісія з нагляду за монополіями, Державний секретар з торгівлі і промисловості, Суд з обмежувальної практики, Комісія з монополій і злиття; в Німеччині - на федеральному рівні Міністерство економіки (здійснює загальне керівництво), Відомство у справах картелів (Федеральна служба картелів), Комісія з монополій, а також антикартельні служби федеральних земель, які є самостійними, не підпорядковуються Федеральній службі картелів, входять до складу земельних урядів та

підпорядковуюються міністру економіки відповідного земельного відомства[5]. Відповідно, відбувається розподіл повноважень між різними конкурентними відомствами, деякі з них є незалежними один від одного. Натомість в Україні система органів Антимонопольного комітету України, а отже і розслідування справ про порушення конкурентного законодавства, моніторинг ринків, прийняття рішень про притягнення порушників до відповідальності, контролюється однією особою – головою комітету.

У 2017 р. голова Антимонопольного комітету України оцінюючи роботу системи органів Антимонопольного комітету України визначив її як малоефективну, з надмірною кількістю адміністративного персоналу, задекларував реформування системи органів через укрупнення територіальних відділень з 3-4 областей, наслідком чого мало б стати створення міжрегіональних та міжобласних територіальних відділень[14]. Однак, з огляду на світовий досвід діяльності конкурентних відомств реформування мало б стосуватись не лише оптимізації роботи органів через їх укрупнення та відповідно зниження адміністративних витрат. Найбільш суттєвого реформування потребують функції та повноваження органів Антимонопольного комітету України, виключення одноосібного контролю всіх напрямів діяльності Антимонопольного комітету України, таких як контроль та нагляд, процесуальна, аналітична, дослідницька, правотворча діяльність та ін.

Напрями реформування системи органів можливо визначити, аналізуючи показники діяльності таких органів. Так, за результатами аналізу річних звітів територіальних відділень Антимонопольного комітету України за 2014-2018 рр., беручи до уваги середні показники кількості відкритих справ, звернень юридичних та фізичних осіб, кількості виявлених порушень (див. рис. 1) встановлено, що у 2018 р. порівняно з 2015 р. в Україні знизилася активність юридичних та фізичних осіб щодо звернення в антимонопольні відомства з відповідними заявами про виявлені ознаки порушень конкурентного законодавства. Відповідно знижується кількість відкритих справ та виявлених порушень.

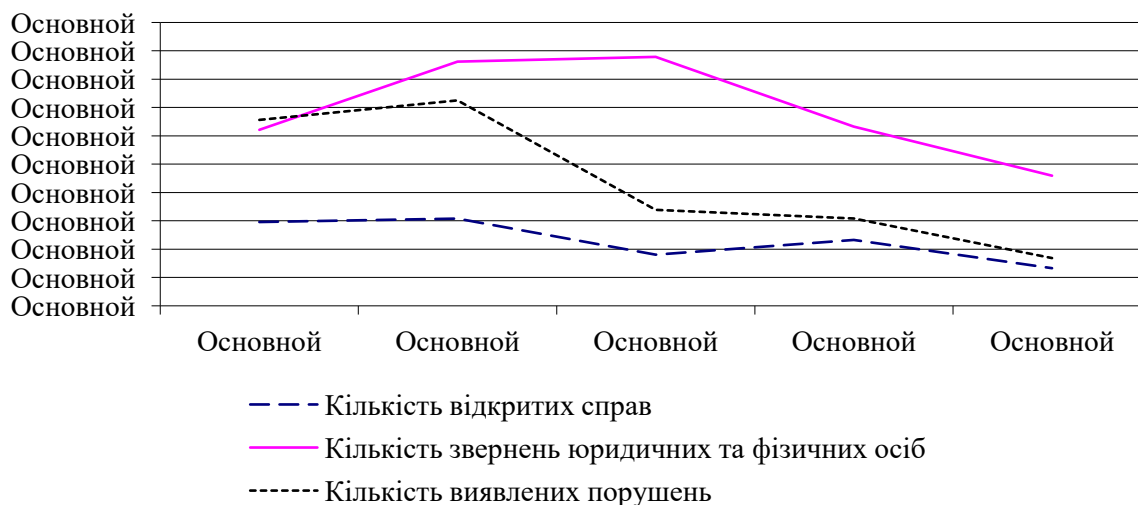

Рис. 1. Динаміка зміни середнього значення кількості відкритих справ, звернень юридичних та фізичних осіб, кількості виявлених порушень в Україні за період 2014-2018 рр.

Джерело: Михальчишин Н.Л., Нанівський С.Л. (2019) Розрахунок проведено за річними звітами територіальних відділень Антимонопольного комітету України у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Львівській та Хмельницькій областях, які оприлюднено на офіційних сайтах вказаних територіальних відділень [4;6;9;15;16;20;22]. Щодо решти територіальних відділень, то через не оприлюднення усіх звітів за аналізований період або відсутність даних в оприлюднених звітах, відповідні показники до вибірки не включено.

Однак, не всі територіальні відділення Антимонопольного комітету України можуть характеризуватись як незавантажені у розгляді справ про порушення конкурентного законодавства, і як наслідок - малоефективні. Наприклад, у 2018 р. у Волинському територіальному відділенні було розпочато розгляд 96, а у Львівському - 68 справ, звернення юридичних та фізичних осіб 50 та 131 відповідно [16;9]. Таким чином підхід до створення

міжрегіональних та міжобласних територіальних відділень потребує ретельного аналізу завантаженості територіальних відділень у співставленні з кількісним складом та професійними якостями відповідних працівників таких відділень. Визначення доцільності реформування територіальних відділень вимагає насамперед розроблення єдиної форми звітності для усіх територіальних відділень, яку необхідно сформулювати за минулі періоди. Така звітність повинна стосуватись ряду кількісних та якісних показників, таких як:

- кількість заяв/звернень фізичних та юридичних осіб, публічних органів в розрізі повідомлень про виявлені ознаки порушень, звернень стосовно отримання публічної інформації;
- кількість справ, які відкрито в розрізі за заявами осіб, органів/ за власною ініціативою;
- кількість справ, провадження в яких закрито в розрізі з прийняттям рішення/без прийняття рішення;
- середній термін розгляду справ;
- кількість заходів з адвокатування конкуренції, реалізованих на місцевому рівні;
- кількість призначень експертиз при розгляді справ;
- кількість проведених досліджень ринків в розрізі за власною ініціативою/ за ініціативою центрального апарату;
- кількісний склад територіального відділення;
- професійний склад територіального відділення;
- стан конкуренції на місцевих ринках;
- дотримання суб'єктами господарювання на ринках добросовісності конкуренції та прав споживачів тощо.

За результатами аналізу вищенаведених звітів територіальних відділень можливо виявити спроможність того чи іншого відділення швидко та ефективно виконувати поставлені перед ним завдання. Також можливо встановити які саме територіальні відділення можуть входити до міжобласних, а які повинні діяти самостійно в межах однієї області.

Окрім діяльності щодо розгляду справ та прийняття рішень щодо притягнення порушників конкурентного законодавства до відповідальності, потребує посилення аналітична та моніторингова діяльність органів Антимонопольного комітету України по областях з метою спостереження за станом конкуренції на товарних ринках. Проблема моніторингу за станом конкуренції існує в Україні вже тривалий час. Так, ще у 2005-2008 рр. науковці наголошували, що основна проблема у діяльності Антимонопольного комітету України пов'язана з інформаційним забезпеченням стосовно конкуренції на ринках, діяльності суб'єктів господарювання. Зокрема, потребує удосконалення методична база роботи Антимонопольного комітету України; удосконалення статистичного вивчення проблем монополізації та моніторингу стану конкуренції на товарних ринках [11]. Пропонувалось недостатність інформаційного забезпечення реалізації конкурентної політики усунути через створення Комісії з питань вивчення умов конкуренції в національній економіці, підпорядкованої Міністерству економіки та з питань європейської інтеграції України, а також удосконалення моніторингової діяльності органів Антимонопольного комітету України [10]. Станом на 2019 р. система органів Антимонопольного комітету України структурно хоч і зазнала деяких змін, однак органів поза керуванням самого комітету, та перерозподіл повноважень так і не здійснено.

Щодо європейських стандартів в сфері конкуренції, то вони знайшли своє відображення в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, підписаною та ратифікованою у 2014 р. Відповідно до положень цієї угоди можливо визначити наступні стандарти:

- контролювання значної присутності компаній на ринку;
- загальновідомість принципів та методології оцінювання концентрацій, що вчиняються конкуруючими суб'єктами на одному ринку;
- визначеність розміру штрафів за порушення конкурентного законодавства;
- оприлюднення рішень конкурентного відомства;
- оцінювання угод та узгоджених дій між компаніями, що знаходяться на різних стадіях виробництва та постачання товарів/послуг;

- допустимість в угодах з передачі технологій (інтелектуальної власності) положень, спрямованих на обмеження конкуренції, чи з антиконкурентним ефектом;
- застосування до державних монополій, державних компаній та компаній з виключними та спеціальними правами конкурентного законодавства, що передбачає збереження таких структур та неприпустимості дискримінаційних практик;
- визначення дозволеної державної допомоги та встановлення контролю за її наданням [17].

Зазначені вище стандарти визначають правотворчу складову роботи конкурентного відомства, але одночасно закладають розуміння відомства не лише як органу, що розглядає справи та приймає рішення про притягнення до відповідальності порушників конкурентного законодавства. Більшість європейських вимог стосуються оцінювальної роботи угод, які укладаються суб'єктами на ринках, та аналізування різних трансакцій на предмет їх допустимості в умовах конкуренції.

Частина європейських стандартів станом на 2016 рік знайшла своє відображення у реформуванні системи Антимонопольного комітету України, а саме:

- прозорість у прийнятті рішень, що передбачає оприлюднення таких рішень, а також визначення структури рішення, враховуючи економічне обґрунтування висновків комітету та юридичний виклад змісту рішення, що сприятиме підвищенню розумінню суб'єктів господарювання мотивів, якими керувався комітет у прийнятті того чи іншого рішення;
- внутрішня реорганізація в частині посилення функції комітету щодо економічного аналізу через створення відповідного структурного підрозділу в Департаменті розслідувань порушень законодавства про захист економічної конкуренції;
- зміна парадигми – орієнтація роботи комітету в частині вирішення системних питань, та відхід від орієнтації на незначні проблеми одного споживача чи суб'єкта господарювання;
- розмежування повноважень Комітету та регуляторних органів, в частині розгляду заяв та скарг на дії суб'єктів господарювання в різних галузях;
- максимізація економічного ефекту діяльності комітету;
- зниження тиску на бізнес та активне стимулювання суб'єктів господарювання до участі в конкурентному змаганні;
- адвокатування конкуренції, що передбачає реалізацію заходів з підвищення обізнаності суспільства з питань конкуренції, а також розроблення Програми розвитку конкуренції [12].

Реформування системи органів Антимонопольного комітету України повинно здійснюватися з дотриманням і основних принципів Європейського Союзу в економічній сфері: принцип боротьби з дискримінацією, захист прав споживачів, принцип поваги до діяльності служб загальноєкономічного розвитку, принцип захисту ринкової економіки з метою ефективного функціонування внутрішнього ринку [13].

Існуюча система органів Антимонопольного комітету України дуже близька до тієї, що діє в США – наявне одне конкурентне відомство з спеціальним статусом, а також система судочинства, в межах якої вирішуються спори стосовно прийнятих таким відомством рішень. Натомість, Європейський Союз на наднаціональному рівні та провідні держави Європи на національному рівні дотримуються принципу розподілу повноважень та функцій між різними незалежними один від одного органами. Європейська система конкурентних органів дає можливість розділити різні функції – дослідження та аналіз, розгляд справ згідно з конкурентним процесуальним законодавством, прийняття рішення у справах, перегляд прийнятих рішень в процедурі адміністративного та судового оскарження, вирішення питань державної допомоги, захисту прав споживачів тощо. Поєднання більшості зазначених функцій в одному органі породжує недовіру громадськості в неупередженості конкурентного відомства при прийнятті рішень.

Станом на 2019 р. територіальні відділення Антимонопольного комітету України при прийнятті рішень у справах про порушення конкурентного законодавства не є абсолютно самостійними суб'єктами. Так, наприклад, чиним законодавством визначено обмеження у застосуванні штрафних санкцій - штрафи на суб'єктів господарювання - юридичних осіб за порушення, передбачені Законом України "Про захист від недобросовісної конкуренції", накладаються адміністративною колегією територіального відділення Комітету у розмірі, що не перевищує 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [1]. 28.12.2017 р. Антимонопольний комітет України прийняв рішення про погодження обласними територіальними відділеннями результатів власних розслідувань з центральним апаратом

Антимонопольного комітету України [7], що є додатковим свідченням формальної незалежності територіальних відділень та про централізоване управління в системі органів Антимонопольного комітету України. Ввівши процедуру погодження центральний апарат Антимонопольного комітету України закріпив за собою контроль і відповідно керування розглядом усіх справ, які є в провадженні територіальних відділень різних областей України.

В реформуванні системи органів Антимонопольного комітету України з метою усунення поєднання кількох функцій в одному органі і тим самим підвищення ефективності діяльності антимонопольного відомства доцільно дотримуватись принципу децентралізації та деконцентрації влади в частині реорганізації шляхом укрупнення обласних територіальних відділень та розподілу повноважень між існуючою системою органів Антимонопольного комітету України та новостворюваними органами.

Децентралізація як явище змін у владній системі передбачає наступне:

- розширення повноважень владних структур на місцевому рівні з одночасним підвищенням відповідальності та ресурсного забезпечення їх діяльності;
- збереження централізованого нагляду за діяльністю органів на місцевому рівні;
- збереженість підвітності та підконтрольності центральним органам;
- забезпечення доступності до публічних послуг на місцевому рівні;
- усунення асиметрії розподілу економічної влади тощо [21].

Реалізація децентралізації в системі органів Антимонопольного комітету України можлива завдяки розширенню повноважень територіальних відділень (міжобласних, обласних) зокрема в частині прийняття рішень про застосування штрафів до порушників конкуренційного законодавства, усунення узгодження проектів прийнятих рішень з центральним апаратом; забезпеченості доступності до конкуренційного відомства на місцевому рівні, що може реалізовуватись через звернення фізичних та юридичних осіб із заявами про можливі ознаки порушень у діях суб'єктів господарювання та запитам про отримання публічної інформації.

Повноваження територіальних відділень на місцевому рівні повинні бути спрямовані на посилення конкурентної культури через адвокатування конкуренції, забезпечення моніторингу місцевих ринків на постійній основі, реалізація контрольних функцій через перевірки суб'єктів господарювання, щодо діяльності яких є підозри у наявності в їх діях ознак порушень конкуренційного законодавства. Щодо дослідження ринків, то через потребу у значних витратах часу, професійних знаннях та уміннях, володінні методиками економічного аналізу, такі повноваження повинні бути передані самостійному, незалежному від системи органів Антимонопольного комітету України, органу, наприклад Комісії з питань конкуренції (раніше пропонується в наукових публікаціях назва - Комісія з питань вивчення умов конкуренції в національній економіці [10]), підпорядкованій Міністерству економіки та з питань європейської інтеграції України. Структура пропонується комісії повинна враховувати секторний підхід та тісно взаємодіяти з відомствами регулювання діяльності суб'єктів господарювання в різних галузях. Враховуючи те, що ринки, на яких можуть проявлятися ознаки монополізації, усунення обмеження чи спотворення конкуренції, розподіляються на загальнодержавні, регіональні та місцеві ринки, то відповідно за структурою така комісія повинна складати відповідну систему, що забезпечить проведення досліджень різних ринків. Обґрунтування доцільності реформування системи органів Антимонопольного комітету України пов'язане з мінімізацією лагу, що може виникати між моментом вчинення порушень конкуренційного законодавства до моменту прийняття рішення про усунення такого порушення.

Для більш повного захисту конкуренції на товарних ринках діяльність конкуренційних відомств мала б спрямовуватись не лише на захист суб'єктів господарювання, в діяльності яких через недосконалість конкуренції з'являються перешкоди. Захисту від недосконалої конкуренції потребують і споживачі, права яких на товар належної якості за оптимальними цінами, доступність в придбанні товарів, права на повну та достовірну інформацію про товар, можуть порушуватись через викривлення в конкуренції, прояви ознак монополізації та ринкової влади суб'єктів господарювання на ринках. З цією метою система органів Антимонопольного комітету України повинна охоплювати розширення повноважень в частині захисту економічних інтересів споживачів на товарних ринках, що має місце в практиці європейських країн. Так, наприклад, в Німеччині захист економічних інтересів споживачів поряд з іншими державними відомствами (агенціями) здійснює Федеральне картельне відомство, який є вищим незалежним федеральним органом, що

здійснює нагляд за виконанням антимонопольного законодавства та законодавства щодо захисту конкуренції; перебуває у відомчому підпорядкуванні Федерального міністерства економіки та енергетики [3], у Великобританії та Польщі до повноважень конкуренційних відомств входить також захист прав споживачів [2].

Висновки. Реформування системи антимонопольних органів в Україні з дотриманням вимог та принципів Європейського Союзу та децентралізації влади повинні стосуватись наступного:

1. В межах національної економіки виділяють ринки не лише загальнодержавні, але й регіональні та місцеві. Кожен з видів ринку може характеризуватись своїм рівнем конкуренції, монополізацією тощо. Антимонопольний комітет України здійснює спостереження за загальнодержавними ринками. Місцеві ж ринки залишаються поза увагою, оскільки їх дослідження на постійній основі практично не здійснюється. Через реформування обласних територіальних відділень Антимонопольного комітету України в частині створення міжобласних та обласних територіальних відділень, передання повноважень таких відділень з дослідження ринків спеціально створеній Комісії з питань конкуренції, дасть можливість реалізувати моніторинг регіональних та місцевих ринків на постійній основі;

2. У справах про порушення конкуренційного законодавства на прийняття рішення та набрання такого рішення законної сили впливають результати дослідження ринків, на яких такі порушення вчиняються або можуть бути вчинені. Розмежування функцій – загальний нагляд (Центральний апарат Антимонопольного комітету України), дослідження ринків із залучення профільних галузевих регуляторних органів (новостворена Комісія з питань конкуренції, що не підпорядковується системі органів Антимонопольного комітету України), прийняття рішень органами Антимонопольного комітету України, збереження порядку оскарження рішень в судовому порядку з одночасною ліквідацією перегляду рішень територіальних відділень центральним апаратом як малоефективного, дасть можливість забезпечити довіру громадськості до прийнятих рішень у сфері конкуренції;

3. Для захисту економічних інтересів споживачів у сфері конкуренції реформування Антимонопольного комітету України має передбачати розширення повноважень в частині розгляду справ про порушення прав споживачів на ринках, завданих через прояви недосконалої конкуренції. Якщо підприємство є учасником конкурентного змагання, то одним із завдань його функціонування є не лише забезпечення прибутковості свого функціонування, але й задоволення інтересів споживачів з дотримання їх прав на інформацію про товар належної якості за оптимальними цінами. Порушення прав споживачів може стати проявом ознак ринкової влади, що обумовлює потребу у наділенні Антимонопольного комітету України відповідними повноваженнями;

4. Реформування системи статистичної звітності підприємств в частині показників конкурентності та налагодження інформаційних технологій обміну такими відомостями між Антимонопольним комітетом України та статистичними відомствами (виключає необхідність звернення до підприємств з вимогою надання інформації стосовно цін, обсягів постачання та ін., що вимагає значних витрат часу для підготовки відповіді на вказані запити).

ЛІТЕРАТУРА

1. Antymonopolnyi komitet Ukrainy (1994). Pravyla rozghliadu sprav pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii, zatverdzeni rozporiadzhenniam Antymonopolnoho komitetu Ukrainy vid 19 kvitnia 1994 r. N 5 (v redaktsii rozporiadzhennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy vid 29 chervnia 1998 r. N 169-r) ta zareiestrovani v Ministerstvi yustytzii Ukrainy 6 travnia 1994 r. za N 90/299. Informatsiine ahentstvo "LIHA:ZAKON" Retrieved from <https://ligazakon.net> [in Ukrainian].
2. Antymonopolnyi komitet Ukrainy (2016). Predstavnyky misii hrupy YeS podilylys z AMKU dosvidom shchodo zastosuvannia konkurentnykh praktyk. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/129451.jsessionid=0F4CB1C438E8592D1CE1B49DF758735C.app1> [in Ukrainian].
3. Boiko R.(2016) Zakhyst prav spozhyvachiv u Nimechchyni. Ofis z finansovoho ta ekonomichnoho analizu u Verkhovnii Radi Ukrainy. Retrieved from https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/FEAO_text_consumer-rights-in-Germany_UKR.pdf [in Ukrainian].
4. Dnipropetrovske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiinyi veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/dnp/uk/publish/article/80215> [in Ukrainian].
5. Horian E.V., Karasyk O.O. (2014). Antymonopolne rehulivannia diialnosti kholdynhovykh kompanii v SShA, Anhlii, FRN ta Ukraini: porivnialno-pravovy analiz. Chasopys Akademii advokatury Ukrainy, 22. Retrieved from <http://e-pub.aau.edu.ua/index.php/chasopys/article/download/671/675> [in Ukrainian].

6. Khmelnytske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/khm/uk/publish/category/80101> [in Ukrainian].
7. Kolisnyk Yu (2018). Norovy AMKU: aparat Terentieva taiemno blokuie rishennia terviddilen. NASHI HROSHI. Retrieved from <http://nashigroshi.org/2018/10/29/norovy-amku-aparat-terentjeva-tajemno-blokuje-rishennya-terviddilen> [in Ukrainian].
8. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku 254k/96-VR. Informatsiine ahenstvo "LIHA:ZAKON" Retrieved from <https://ligazakon.net> [in Ukrainian].
9. Lvivske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/lviv/uk/publish/category/80101> [in Ukrainian].
10. Mykhalchyshyn N.L. (2005). Formuvannia ta rehuliuwannia konkurentnykh vidnosyn na monopolizovanykh rynkakh [Formation and regulation competitive relations on the monopolization markets.](Extended abstract of Candidate's thesis). Lviv. [in Ukrainian].
11. Mykhalchyshyn N.L. (2008). Konkurentna polityka v Ukraini: problemy realizatsii ta napriamy yikh vyrishennia. Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy, 6(74). Retrieved from <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/12309/13-Mykhalchyshyn.pdf> [in Ukrainian].
12. Nizhnik M. (2016). AMKU rozpoviv pro svoje bachennia rozvytku konkurentsii v Ukraini. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/124400> [in Ukrainian].
13. Smyrnova K.V. (2014). Suchasni tendentsii pravovoho rehuliuwannia konkurentsii. Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn, 121 (part I). Retrieved from <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/2386/2119> [in Ukrainian].
14. Terentiev Yu. (2017). Sohodnishnia robota terviddilen Antymonopolnoho komitetu - tse fiktsiia, - Hlava AMKU Terentiev pro skorochennia 17 TV. Retrieved from https://censor.net.ua/ua/news/447312/sogodnishnya_robota_terviddilen_antymonopolnogo_komitetu_tse_fiktsiya_glava_amku_terentyev_pro_skorochennya [in Ukrainian].
15. Vinnytske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/vin/uk/publish/category/80101> [in Ukrainian].
16. Volynske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/vol/uk/publish/category/80101> [in Ukrainian].
17. Yur-Gazeta.com (2017). Pytannia rozvytku konkurentsii v Uhodi pro asotsiatsiiu. Yurydychna Hazeta, 18-19 (568-569). Retrieved from <http://jur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/pitannya-rozvitku-konkurenciyi-v-ugodi-pro-asociaciyu.html> [in Ukrainian].
18. Zakon Ukrainy «Pro Antymonopolnyi komitet Ukrainy» 26.11.1993 № 3659-XII. Informatsiine ahenstvo "LIHA:ZAKON" Retrieved from <https://ligazakon.net> [in Ukrainian].
19. Zakon Ukrainy «Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii» 11.01.2001 roky N 2210-III. Informatsiine ahenstvo "LIHA:ZAKON" Retrieved from <https://ligazakon.net> [in Ukrainian].
20. Zaporizke oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/zap/uk/publish/category/80116> [in Ukrainian].
21. Zhalilo Ya.A. (Ed.). (2019). Detsentralizatsiia vlady: poriadok denni na serednostrokovu perspektyvu: analit. dop. Kyiv: NISD. Retrieved from https://www.niss.gov.ua/sites/default/files/2019-05/Децентрал_влади_друк_блок_обкладинка_0.pdf [in Ukrainian].
22. Zhytomyrske oblasne terytorialne viddilennia Antymonopolnoho komitetu Ukrainy. Ofitsiyni veb sait. Retrieved from <http://www.amc.gov.ua/amku/control/zhy/uk/publish/category/80101> [in Ukrainian].